

Foto: SLKS

FORVALTNINGSGRUNDLAGET

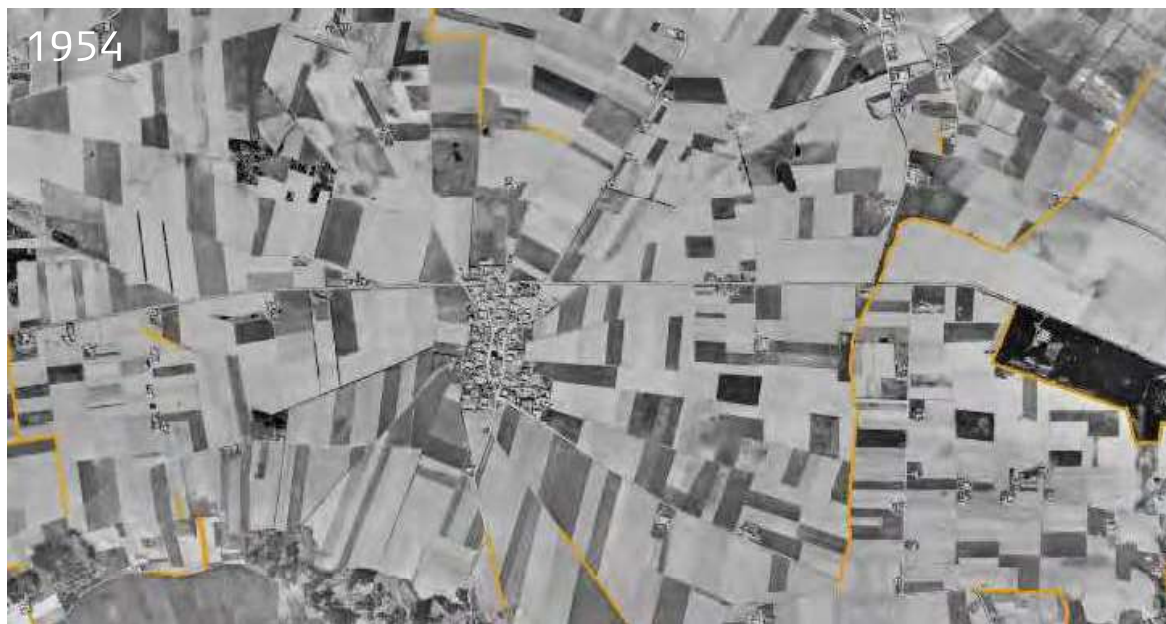
- [Museumsloven](#)
- [Digebekendtgørelsen](#)
- [Vejledning fra 2009](#)
- Se også:
- [Bemærkninger til lovforslaget fra 1991](#)
- [Klagenævnets afgørelser og orienteringer](#)
- [Domme](#)
- www.slks.dk

TIDSLINJE FOR DIGEBESKYTTELSEN

- **1. juli 1992:** Digebeskyttelsen træder i kraft
- **1. august 2001:** Ny bekendtgørelse medtager: Stendiger, offentligt ejede diger og diger på eller i kanten af beskyttet natur typer (§ 3).
- **Omk. 2001:** Amterne udarbejder hver sin vejledende digitale registrering over beskyttede diger.
- **9. juni 2004:** Beskyttelsen overgår fra naturbeskyttelsesloven til museumsloven.
- **1. januar 2007:** Amterne nedlægges. Kommunerne bliver dispensationsmyndighed, og staten (dengang Kulturarvsstyrelsen) bliver tilsynsmyndighed. Registreringen over beskyttede diger samles i ét vejledende digitalt kortlag på Danmarks Miljøportal.

BAGGRUND FOR BESKYTTELSEN

- En undersøgelse af agerlandets småbiotoper i fem østdanske områder i 1986, viste, at 70% af digerne var blevet sløjfet mellem 1884 og 1981.
- Hovedårsagen til digernes forsvinden er landbrugets mekanisering og brugssammenlægninger.
- Ny landbrugslov åbnede op for yderligere brugssammenlægninger, og betød, at digerne ville blive alvorligt truede fremover.
- Digerne er vigtige for vilde dyr og planter (fødekilde, levesteder, skjul og spredningskorridorer)
- Bidrager til oplevelsen af et varieret landskab
- Rummer kulturhistorisk oplysninger

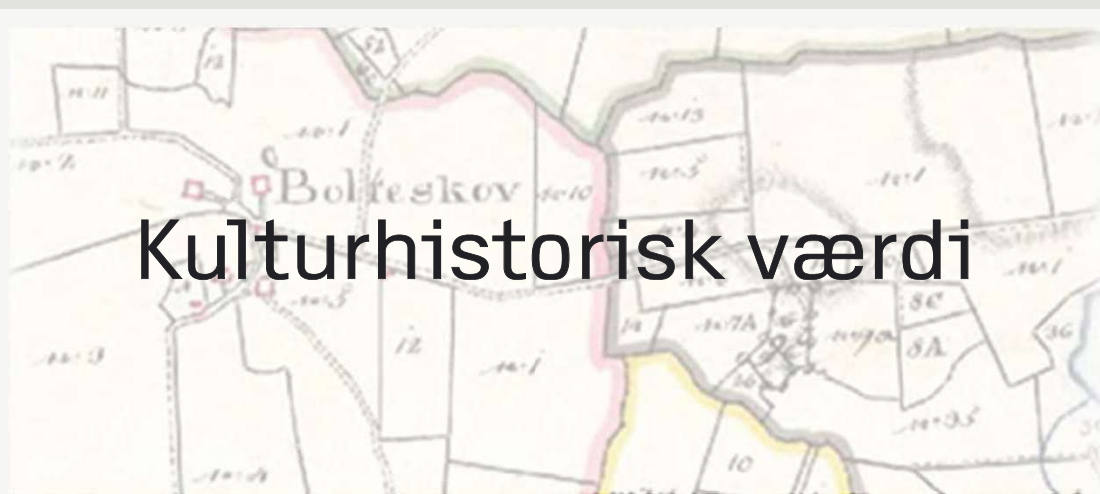
HVORFOR ER DIGERNE BESKYTTEDE?

Biologisk værdi

Landskabelig værdi

Kulturhistorisk værdi

+ Habitatdirektivet

DELT MYNDIGHEDSKOMPETANCE

Kommunerne

Dispensationsmyndighed. ●

Skal *oplyse om et dige er beskyttet* eller *om noget kræver dispensation*. ●

Kan give *dispensation* (retlig lovliggørelse), *i særlige tilfælde* jf. praksis fastlagt af Miljø- og Fødevareklagenævnet. ●

Kan *stille vilkår* til dispensationer og skal *tinglyse* vilkår af varig interesse for ansøgers regning ●

Kan foretage *konkret udpegning* af beskyttede sten- og jorddiger i ét sogn ad gangen. ●

Slots- og Kulturstyrelsen

Tilsynsmyndighed. ●

● Skal *påse, at bestemmelserne overholdes*

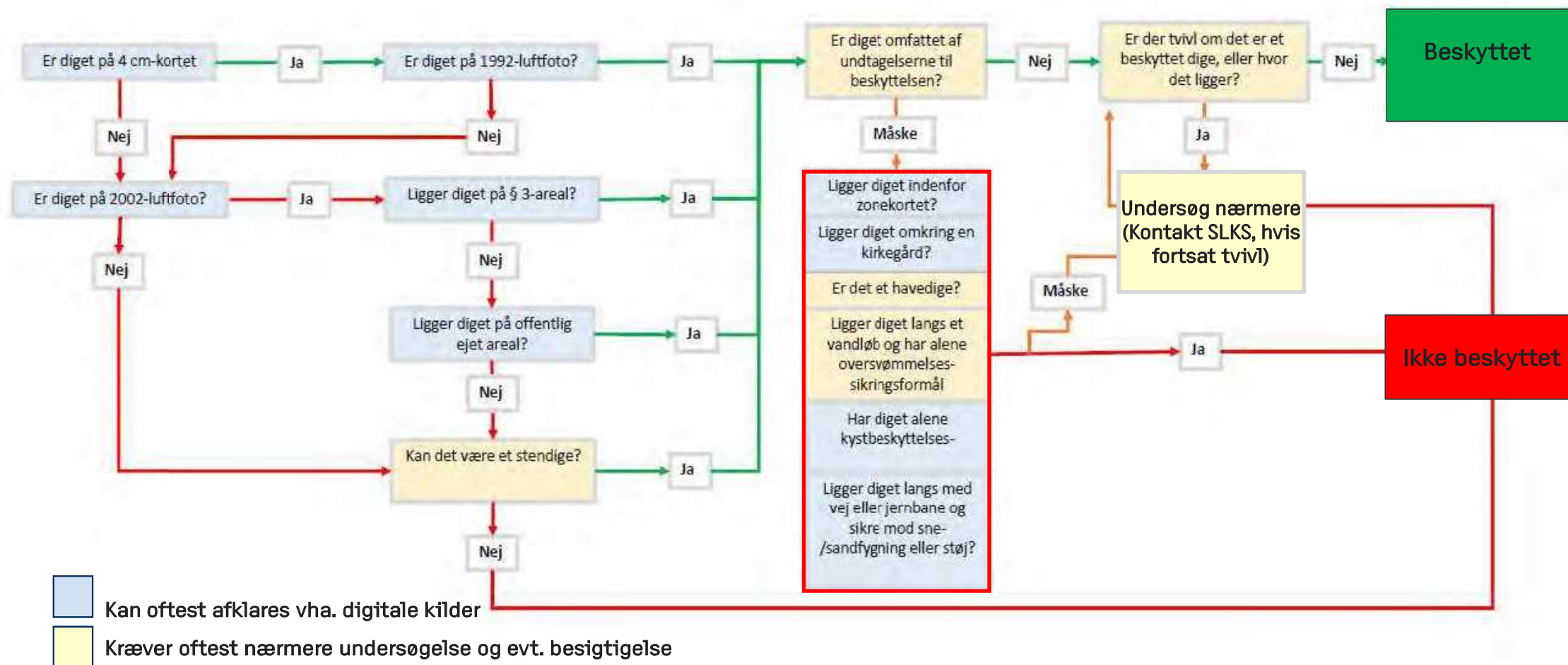
● Skal *påse, at ulovlige forhold lovliggøres*, med mindre det er af underordnet betydning.

● Kan *påbyde* ejer, at reetablere (fysisk lovliggørelse), og kan tinglyse påbud på ejendommen.

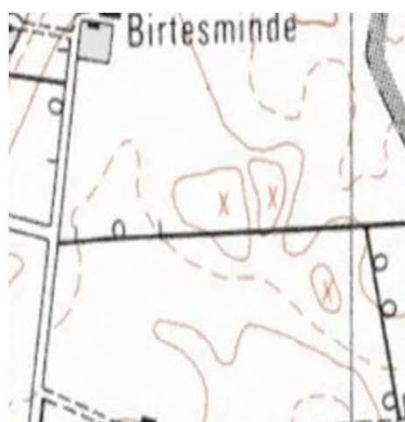
● Skal *påse* at påbud og vilkår i dispensationer overholdes.

● *Har ansvar for den vejledende registrering* over beskyttede sten- og jorddiger.

HVORDAN SER MAN, OM ET DIGE ER BESKYTTET?

EKSEMPEL 1

By-
/sommerhuszone
Kirkegård
Have
Kyst
Vandløb
Jernbane

Udseende i dag
Historik på
luftfotos og kort
Evt. partshøring.

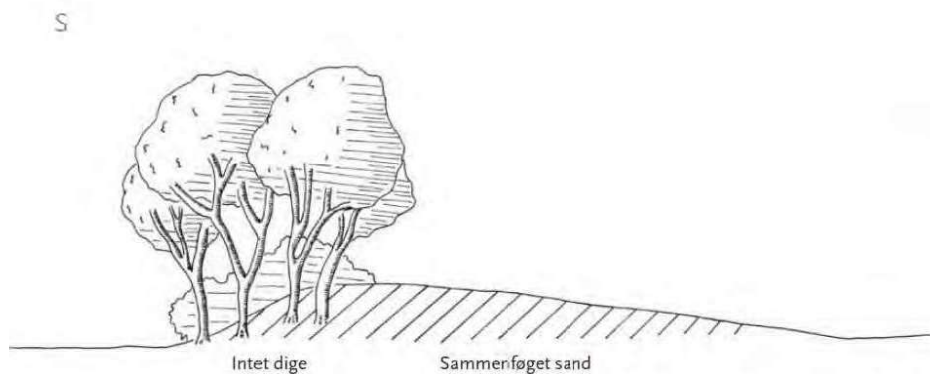
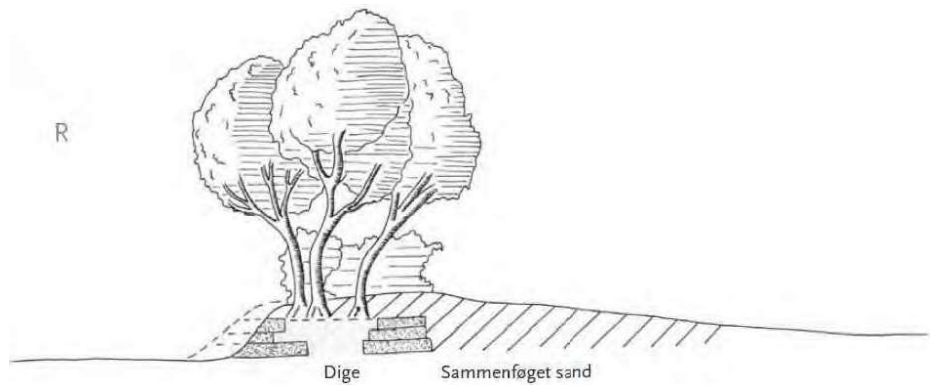
Diget er på 4 cm-kort, ...og på 1992 luftfoto

...og er ikke undtaget,

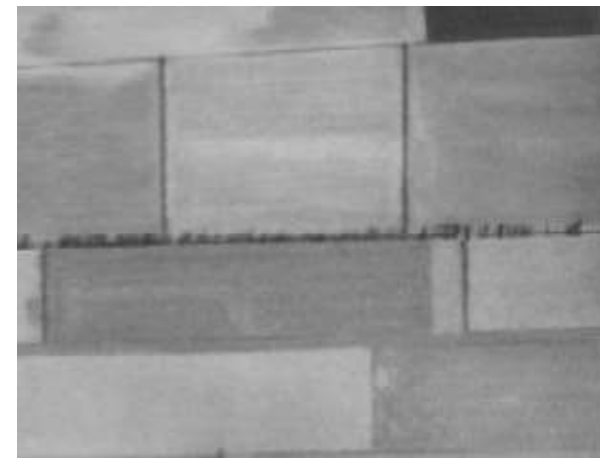
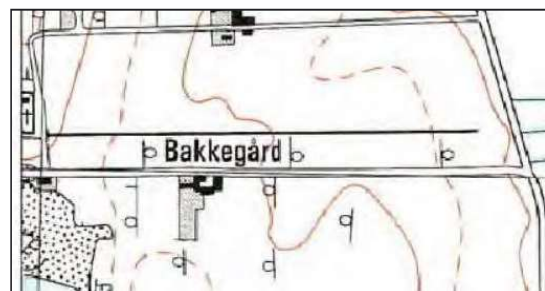
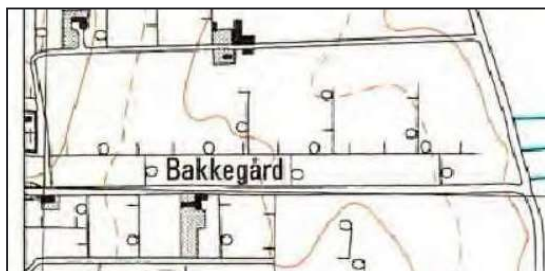
...og der ikke er tvivl om, at det er et dige.

✓ Diget er beskyttet

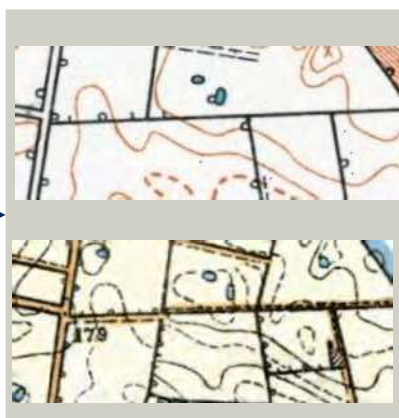
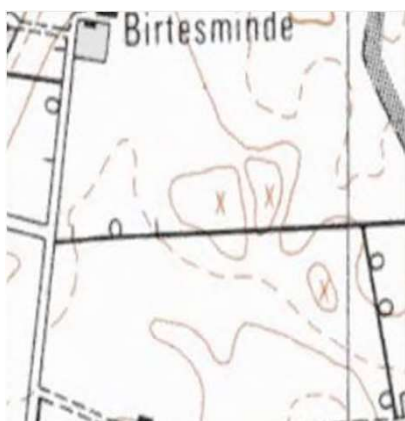
EKSEMPEL 2

Det er ikke et dige.

EKSEMPEL 3

Diget er på 4 cm-kort. Diget er også på de ældre kort,

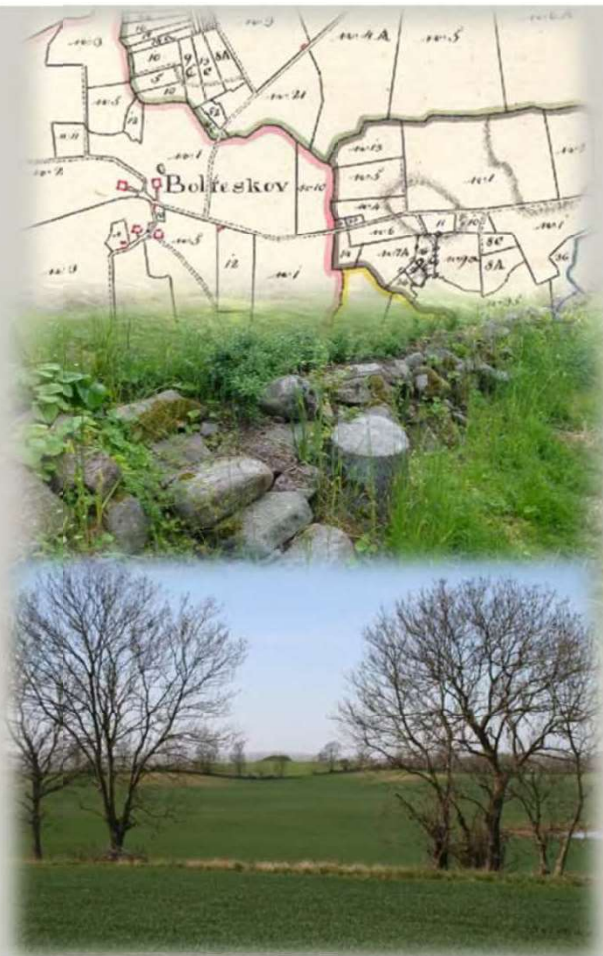
...og har samme forløb + bevoksning på luftfotos

Diget ses desuden på højdemodellen, og ligner andre diger i området.

Det er et dige, og det er beskyttet

PRAKSIS FOR DISPENSATION

- Kommunen kan i 'særlige tilfælde' meddele dispensation.
- Der skal altid foretages en konkret vurdering af digets kulturhistoriske, biologiske og landskabelige beskyttelsesværdier.
- Er diget beskyttelsesværdigt på bare ét af kriterierne, er det tilstrækkeligt til, at diget skal bevares.
- Fjernede diger skal vurderes, som hvis de stadig eksisterede.

PRAKSIS FOR DISPENSATION

- Landbrugs- eller andre økonomiske argumenter er ikke tilstrækkeligt til at meddele dispensation.
- Der gives i hovedreglen tilladelse til nødvendige gennembrud i diger i forbindelse med landbrugsdrift. Typisk 3-15 meters bredde, placeret mindst 6-10 meter fra ender, hjørner og knæk, og der bør stilles vilkår om, at gennembruddet holdes frit for dyrkning og sprøjtning.
- Kommunen kan stille vilkår om erstatningsdiger/-biotoper.

VILKÅR OM ERSTATNINGSDIGE/-BIOTOP

- Kan ikke alene begrunde en dispensation
- Skal udgøre en tilstrækkelig erstatning for de beskyttelsesværdier, de fjernede diger havde
- Kulturhistoriske diger kan ikke erstattes af en anden biotop, eller et dige på et sted, hvor der ikke har ligget et kulturhistorisk dige
- Husk at beskrive højde, bredde og placering.
- Vilkår om erstatningsdige tinglyses for ansøgers regning

Se også:

www.slks.dk

Klagenævnns afgørelser på området:

<https://mfkn.naevneneshus.dk/>

bl.a. NMK-600-00147, NMK-600-00082 og NMK-600-00088.

